

Sverre Kimo Pedersen
Smalfjord
Tana

Tana 08.10.2025

Forslag til revidert Tanaforskrift.

Bakgrunn:

Tanavassdragets Fiskeforvaltning, TF ble opprettet i 2011 som et forvaltningsorgan for primært å forvalte laksen i Tanavassdraget, som i lang tid hadde og har en faretruende nedgang i laksebestanden.

Det er vel kjent at TF organisasjonen har hatt en lang periode med store utfordringer i henhold til styresammensetninger og samarbeid med statlige forvaltning, som også igjen har ført til at tilliten fra befolkningen er på et nivå som kommunene i Tana og Karasjok ikke kan leve med.

Dette har kulminert ved at statlige myndigheter ved Miljødirektoratet, KLD, har arrangert folkemøter hvor de ønsker innspill til ny revidert Tanaforskrift som kan bidra til klarere retningslinjer for en bedre lakseforvaltning i Tanavassdraget.

KLD har nå sendt ut forslag med en rekke alternativer til bygdelag, foreninger, grunneiere [m.fl.](#) og til kommunene Tana og Karasjok, for å sy sammen forslag som de mener er best for alle.

Undertegnede sender herved forslag til forskriftsendringer basert på KLDs forslag og egne erfaringer fra Tana.

Formålsparagrafen.

Alternativ 1: KLDs forslag:

§ 1. Formål.

Formålet med denne forskriften er å etablere lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget gjennom Tanavassdragets fiskeforvaltning, og å legge til rette for en bærekraftig forvaltning av fiskebestandene i Tana som naturgrunnlag for bosetting og for samisk kultur.

Forskriften skal ivareta de fiskeberettigtes rett til stangfiske jf. § 4 og andres adgang til fiske jf. § 5.

§ 3. Fiskeberettigede.

Alternativ 2. gjeldende forskrift:

Fiskeberettiget etter lov 23 juni 1888 nr. 1. om retten til fiskeri i Tanavassdraget.

Ingen endringer av denne forskrift.

§ 4. Rett til stangfiske.

Alternativ 2. gjeldende forskrift:

Rett til stangfiske, jf. § 9, for personer i Tana og Karasjok kommuner.

Ingen endringer av denne forskrift.

Organisasjonstyper og oppgaver.

Alternativ 2. gjeldende forskrift:

§ 6. Tanavassdragets fiskeforvaltning, 1 og 7 avsnitt.

Et lokalt fiskeforvaltningsorgan, TF, skal ha ansvar for å forvalte fiske og fisket i vassdraget.

Ingen endringer av denne forskrift.

§ 7. Tanavassdragets fiskeforvaltnings styre.

Tanavassdragets fiskeforvaltning består av et styre på ni medlemmer med personlige stedfortredere.

De fiskeberettigede velger innen utgangen av november i kommunevalg år fem medlemmer med personlige stedfortredere med en funksjonstid på fire år. Valg av medlemmer og stedfortredere skjer på fellesmøtet jf. § 9 som separate valg hvor tre medlemmer med personlige stedfortredere velges blant fiskeberettigete i Tana kommune og to medlemmer med personlige stedfortredere velges fiskeberettigete i Karasjok kommune.

Ved valg for neste og påfølgende perioder veksler flertallet, slik at kommunene har tre representanter med personlige stedfortredere annenhver periode.

Både kvinner og menn skal velges til medlemmer og stedfortredere.

Kommunestyrene i Tana og Karasjok velger innen utgangen av november i kommunevalg år to medlemmer hver med personlige stedfortredere med en funksjonstid på fire år.

Valgene skjer blant personer med rett til stangfiske etter § 4, som ikke er fiskeberettiget etter § 3. Begge kjønn skal være representert både blant medlemmer og personlige stedfortredere, jf.lov om likestilling og forbud mot diskriminering § 28.

Leder og nestleder av styret skal hvert annet år skifte mellom medlemmer fra de fiskeberettigete og medlemmer fra de med stangfiskerett.

Styremedlemmer og personlige stedfortredere har rett til å tre tilbake eller kan skiftes ut i løpet av funksjonsperioden når det foreligger særlige grunner. Med særlige grunner menes personlige forhold, som sykdom, flytting, sterke familiære hensyn og lignende, eller vesentlig mislighold av vervets oppgaver eller av interessene til rettighetshaverne som har oppnevnt dem. Kontrollkomiteen jf. § 10 avgjør om særlige grunner foreligger.

Alternativ 1. KLDs forslag.

§ 8. Styrets oppgaver og saksbehandling.

Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret skal i nødvendig utstrekning fastsette planer, budsjett, retningslinjer og instruksjoner for virksomheten. Styret iverksetter undersøkelser som de finner nødvendig for å utføre sine oppgaver.

Styrelederen skal sørge for at aktuelle saker blir behandlet i styret og at det blir innkalt styremøter på hensiktsmessig måte og med rimelig frist.

Styret kan treffe vedtak når minst syv styremedlemmer er til stede. Vedtak om innskrenking av fiske etter § 13, bruk av inntekter etter § 14 og fastsetting av budsjett krever kvalifisert flertall (2/3) og at styret er fulltallig.

Styret gir årlig en beretning til kontrollkomiteen om Tanavassdragets fiskeforvaltnings virksomhet.

Styret fastsetter selv sin godtgjørelse. Godtgjørelsen dekkes av Tanavassdragets fiskeforvaltning.

§ 8. Fellesmøte for fiskeberettigede.

Fellesmøte for fiskeberettigede jf. § 3 holdes samlet for Tana og Karasjok soner hvert fjerde år.

Gjeldende forskrift med tekst holdes uendret.

Alternativ 1. KLDs forslag.

§ 10. Årlig laksemøte for alle med lakserett.

Tanavassdragets fiskeforvaltning skal hvert år etter fiskesesongen holde et laksemøte for alle med fiskerett i Tanavassdraget.

Tanavassdragets fiskeforvaltning skal redegjøre for drift siste år og planer fremover.

Laksemøtet kan gi rådgivende uttalelser til Tanavassdragets fiskeforvaltning i alle spørsmål av betydning for fisk og fisket.

Innkalling til laksemøtet kunngjøres på egnet måte og i god tid før møtet.

Alternativ 1: KLDs forslag.

§ 11. Kontrollkomite.

Tilsyn med styrets virksomhet føres av en kontrollkomité med tre medlemmer.

Sametinget, Tana kommune og Karasjok kommunestyre oppnevner ett medlem hver med personlige stedfortreder. Som medlem og stedfortreder skal hvert organ oppnevne en mann og en kvinne. Medlemmet og stedfortrederen oppnevnt av Sametinget skal oppfylle de krav som domstolloven stiller til høyesterettsdommere. Medlemmene og stedfortrederne oppnevnes for inntil fire år av gangen. Ingen kan være medlem i mer enn ti år i sammenheng. Medlemmet oppnevnt av Sametinget er leder for komiteen.

Ved oppnevning av medlem og stedfortredere til kontrollkomiteen kan fiskeberettigede og de med rett til stangfiske foreslå medlemmer til komiteen.

Kontrollkomiteen skal:

- a) kontrollere at virksomheten i Tanavassdragets fiskeforvaltning drives i samsvar med Tanaloven, Tanaforskriften og annen relevant lovgivning, herunder sammensetning av medlemmer.
- b) Vurdere om "særlige grunner foreligger" jf. § 7, i saker som gjelder utskiftning av medlemmer i funksjonsperioden.
- c) velge en eller flere statsautoriserte revisorer til å revidere Tanavassdragets fiskeforvaltningsregnskap.
- d) godkjenne årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning.
- e) godkjenne styrets godtgjørelse.
- f) godkjenne låneopptak og garantistillelser og
- g) godkjenne utbetaling av overskudd.

Ved uenighet treffes avgjørelser ved flertall. For avgjørelser som nevnt i tredje ledd bokstaver e og f kreves enstemmighet.

Kontrollkomiteen skal ha tilgang til all tilgjengelig informasjon hos Tanavassdragets fiskeforvaltning som den trenger for å utføre sine oppgaver etter paragrafen her.

Kontrollkomiteen avgir årlig en rapport til Sametinget, Klima- og miljødepartementet, Tana kommune og Karasjok kommune. I rapporten skal kontrollkomiteen redegjøre for sin kontrollvirksomhet, gi en vurdering av styrets årsberetning og de forhold som er omhandlet der, samt gi en vurdering av hvordan forskriften her virker og om det er ønskelig med endringer i den.

Kontrollkomiteens utgifter samt godtgjørelse til medlemmene og stedfortredere dekkes av det organ som har oppnevnt vedkommende.

Alternativ 2: gjeldende forskrift.

§ 15. Saksbehandling og klage.

Ingen endringer av gjeldende forskrift består som i dag.

Geografiske soner i Tanavassdraget for valg av TFs medlemmer.

Det har over lang tid vært en ulik og uheldig konsentrasjon av TF-medlemmer i nedre del av Tanavassdraget i forhold til befolkningens geografiske bosteder. Dette gjør at kompetansen og kunnskap om hele vassdraget er blitt dårlig ivaretatt, og befolkningen har reagert negativt på liten påvirkning i eget område.

Etter en rekke møter har et flertall foreslått at TF medlem nedre sone, skal gå fra Tanamunningen oppover til Polmak ved grense mot Finland.

TF medlem øvre sone fra Polmak oppover til kommunegrense Tana/Karasjok.

Ved valg av Tanas TF-medlemmer vil dette sikre en rettferdig geografisk fordeling.

Likestilling mellom kjønn skal selvfølgelig gjelde ved disse valgene.

Karasjok har bare én sone og besetter sine medlemmer etter dette.

Synspunkter på hvor mange perioder styremedlemmer kan sitte i Tanavassdragets fiskeforvaltning.

Grunnlag og historikk:

Det er i dag ingen begrenset tid for å sitte som styremedlem.

Når man går gjennom Tanavassdragets fiskeforvaltnings historikk, ser man at det lett utvikler seg et "eierforhold" til stillingen som ikke er heldig for jobben i styret.

Vi har i dag veldig mange dyktige rettighetshavere både med og uten garnrett, ikke minst dyktige kvinner med stor kompetanse som ønsker å kunne bidra med sin kunnskap.

Alle disse har i stor grad blitt valgt bort og forhindret fra å komme inn i Tanavassdragets fiskeforvaltning av noen som tviholder på sine stillinger ved hjelp av medsammensvorne med samme agenda og interesse.

Slike koblinger er svært uheldig for forvaltningen av laksen i vassdraget, da det ofte tar bort engasjementet for jobben.

Derfor mener vi at åremålsstillinger på to kommunestyreperioder vil øke både interesse og engasjement for å forvalte laksen gjennom Tanavassdragets fiskeforvaltning.

Vi vil understreke at denne ordningen med åremål er av aller største betydning for at forvaltningen skal fungere etter forskriften.

Med hilsen

Sverre Kimo Pedersen

Tidligere leder og medlem i Tanavassdragets fiskeforvaltning 2023 - 2024.